

Ds. Jaco Zuurmond

1^e lezing *'En dit zijn de namen' – Exodus 7,14-25
(Oosterhuis/vHeusden)*

Acclamatie *Een volk op weg gezet - LB 1002 – refrein*

Preek (1)

En ineens was alles anders.

Vandaag zouden wij hier in de Ontmoetingskerk de Palestijnse gynaecoloog dr. Izzeldin Abuelaish ontvangen. Op 16 januari 2009 verloor dr. Abuelaish bij een Israëliische aanslag op zijn huis drie dochters en een nichtje. "Ik zal niet hateren" is de titel van het prachtige boek dat dr. Abuelaish schreef als reactie op die aanslag – vanuit het diepe besef, als ik nu ook ga hateren, hoe begrijpelijk ook, dan houdt het nooit op.

Samen met dr. Abuelaish zouden we het verhaal van de eerste plaag hebben gelezen, uit Exodus én uit de Koran.

En dan zouden we samen met dr. Abuelaish hebben nagedacht over de vraag: wat kunnen wij mensen doen tégen de verharding van het hart...

Die verharding van het hart waardoor vastgelopen situaties alleen nog maar vaster lopen... Een belangrijk thema als je kijkt naar de spanningen in Palestina en Israël. Als je kijkt naar de spanningen tussen fundamentalistische Islam en verkrampend westers kapitalisme.... Wat kunnen wij doen tegen de verharding van het hart in een wereld waarin de kloof tussen rijk en arm almaar groeit... In een wereld van toenemend populisme... Wat kunnen we doen tegen de verharding van onze harten...???

Maar ineens is alles anders.

Ineens klinkt dat Exodus-verhaal zo anders. Die plaag die Egypte treft in het hart van het toenmalig economische systeem... - de Nijl – waardoor de hele samenleving stil valt. Oei, wat komt dat verhaal ineens ongekend dichtbij. Het is een spiegel. Vol onontkoombare kritische vragen.

Maar die vragen die komen wel. Nu nog niet. Nu even nog geen analyse.

Want het Bijbelverhaal wil ons vandaag veel dichterbij komen. Nog dichterbij dan het beeld van de plaag komt het beeld van de verharding van het hart.

Farao was al nooit de ander. Maar vandaag nog minder dan anders. Dat verhardende hart van Farao – dat is ons eigen hart. Dát is waar het vandaag over moet gaan.

Want – met een kleine variatie op een evangeliewoord: wat baat het een mens al hij de kastjes vol heeft met WC-papier en gesteriliseerde melk, maar schade lijdt aan zijn hart...

Lieve mensen, op wondere wijze (De vieringen in de Ontmoetingskerk worden online uitgezonden – met 270 live kijkers op zondagmorgen:

<https://kerkdienstgemist.nl/stations/1473/events/recording/158486760001473>) zijn wij vanmorgen tóch als gemeente verenigd rondom dat oude boek van hoop...

En dan wijst dat oude boek ons op ons hart. Op ons eigen kleine hart... Zo bang als het is, zo bezorgd. Maar dat hart dat ook vooral de plek is van de hoop. En van de humaniteit, van onze menselijkheid.

Wees zuinig op je hart, roept het oude boek ons vandaag toe. Dat het niet verhardt. Je zult het nodig hebben. We zullen ons hart zo nodig hebben in de weken, maanden die nu voor ons liggen – God weet hoe lang...

O, we gaan het zeker leren... dat totaal andere leven dat er nu ineens is. Dat afstand houden van elkaar – 1,5 meter, handen wassen.

We zullen het ook vast leren als er straks nog minder mag – een 'lockdown'. Ook daar vinden we onze weg in.

We gaan het leren... onze omgang met de tijd... We gaan een ritme scheppen in onze dagen, en in de dagen van de week. Geef de dingen hun vaste moment in de dag: leren op vaste tijden, Netflix op vaste tijden, nieuws op vaste tijden en niet de hele dag door!!!!...

We gaan het leren, als gezin hele dagen samen te moeten zijn... in die kleine ruimte, met al die spanning. Het is zo moeilijk, maar we gáán het leren.

We gaan het leren, eens te meer contact met elkaar te onderhouden. Bellen dat het een lieve lust is. Boodschappen doen voor kwetsbare mensen in onze omgeving. Gaan we leren!

We gaan het leren, op onze gezondheid te letten. Toch blijven bewegen, al is het desnoods in je stoel.

We gaan het allemaal leren.

We gaan het leren – ook het besef dat wij de enigen niet zijn. Dat Corona ook door Afrika schiet... zonder ziekenhuizen, met veel minder middelen van hygiëne... Laten we onze ogen er niet voor sluiten!

Maar let in dit alles op je hart.

Als de spanning toch te hoog oploopt... thuis, met je kinderen, met je partner, in de winkel, op straat... zorg dat het niet naar binnen slaat.

Als de onzekerheid over de toekomst toeslaat – wat hierna? Wat blijft er over van onze samenleving..., van mijn werk, van mijn bedrijf... van mijn pensioen... - Pas dan op. Laat het toe, die onzekerheid, maar leg het ook weer weg. De dag van morgen heeft genoeg aan z'n eigen zorgen. .

Als de angst je dreigt te overweldigen... steeds meer ziekte, dood, steeds dichterbij - neem het waar. Neem het waar dat het in je escaleert, en leg het stil. Doe je ogen dicht. Zoek je zelf.

Diep van binnen. Zoek dat lieve hart... die bron van hoop... die bron van al onze menselijkheid.

Ga op zoek naar voeding voor dat bange hart. Stilte, muziek, poëzie, een lied dat je kan zingen... blijf bidden, dat vooral. Bid bewust, bid eerlijk – bij het opstaan... bij de maaltijd... voor je gaat slapen...

Laat het niet verharden, dat lieve bange hart. Bij jezelf niet, en bij de mensen om je heen niet. Help elkaar dáár in.

Wees zuinig op je hart. Dat het niet verhardt.

Dat is de kern!

Amen

Stilte

2^e lezing

Psalm 51

Lezen

Schep in mij, God, een hart dat leeft in 't licht,
geef mij een vaste geest, die diep van binnen
zonder onzekerheid U blijft beminnen

Zingen

LB 51b - *Create in me a clean heart (1x voorzang + 1x allen herhalen)*